

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس

نام درس: نظریه‌ها، الگوها و مفاهیم پرستاری مراقبت‌های ویژه

پیشنیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵

زمان تدریس: سه‌شنبه‌ها ساعت ۱۶-۱۸

محل تدریس: کلاس شماره ۱۰۳

زمان تدریس: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد ویژه بزرگسال پرستاری ۱۴۰۰

مدرسین: دکتر سید حبیب‌الله حسینی استادیار گروه مدیریت، لیدا سلطانی استادیار گروه داخلی جراحی و دکتر فریبا مظهری استادیار گروه اصول و فنون

آدرس ایمیل دکتر سلطانی: adilinatlos@gmail.com

مقدمه

نظریه‌ها و مفاهیم پرستاری مبنای مراقبت علمی و جامع در بخش‌های مراقبت ویژه و تولید دانش اختصاصی برای مراقبت بهینه در این بخش‌ها هستند.

هدف کلی

آشنا کردن دانشجویان با:

- نظریه و نظریه پردازان در پرستاری و مراقبت‌های ویژه
- انواع نظریه‌ها و کاربرد آنها
- مفاهیم اساسی و کاربرد آنها در مراقبت‌های ویژه

اهداف رفتاری:

از دانشجویان انتظار می‌رود با استفاده از مطالب کسب شده قادر باشد:

- ✓ مفاهیم داده، علم، دانش، فلسفه، الگو، متاپارادایم، نظریه، مفهوم، پدیده، پیش‌فرض، فرضیه را تعریف کند.
- ✓ مشخصات اصلی یک نظریه را شرح دهد.
- ✓ انواع نظریه‌ها را لیست کند.
- ✓ ارتباط بین الگو و نظریه را بیان نماید.

- ✓ تاریخچه نظریه و الگوها در پرستاری را شرح دهد.
- ✓ دلایلاستفادهازالگوهاونظریههادرمراقبتویژهرابیاننماید.
- ✓ فوایدنظریهونظریهپردازیرابیانکند.
- ✓ جایگاهنظریهرادرتوسعهحرفه ای بیانکند.
- ✓ معیارهایارزیابیکنظریهرا توضیحدهد.
- ✓ متاپارادایمهایاصلیدنظریههایپرستاریرا تعریفکند.
- ✓ تاریخچهتکاملفرآیند پرستاریرابیاننماید.
- ✓ فرآیند پرستاریونظریههایزیرسازآنرا شرحدهد.
- ✓ اجزاءوکاربردفرآیند پرستاری رادرپرستاریموردبمحققراردهد.
- ✓ نظریهنایتینگلرا توضیحدهد.
- ✓ مفاهیماصلینظریهنایتینگلرا ایستکند.
- ✓ دیدگاهنایتینگلبه متاپارادایمهایاصلیپرستاریرابیانکند.
- ✓ براساسمعیارهایارزیابی، نظریهنایتینگلرا ارزیابیکند.
- ✓ الگویفرآیند پرستاریرا بر مبناینظریهنایتینگلرا ارائهدهد.
- ✓ تاریخچهومنابعنظریههاورمرا شرحدهد.
- ✓ مفاهیماساسیدنظریههاورمرا تعریفنماید.
- ✓ مفهوممراقبتازخوددرنظریههاورمرا ازجوانبمختلفتحلیلنماید.
- ✓ فرضیاتاساسیرادراتباطبایمار، ارائهدهندهمراقبت، نیازها، پرستاری، سلامتتشریحنماید.
- ✓ منشأ پارادایمینظریههاورمرا تحلیلنماید.
- ✓ مفاهیمقلمرواورمرا تعریفنماید.
- ✓ اجزاءاصلیمراقبتازخودونوعنگاهبهانسانرا از دیدگاهایننظریهپردازت تحلیلنماید.
- ✓ کاربردالگوتکاملیاورمرا درحیطههایمختلفبیاننماید.
- ✓ مفاهیمسیستمسازگاریمشکلاتسازگاریرا بر اساسنظریهرویتعریفکند.
- ✓ انواعحرکهایمؤثربررفتارراتعریفکند.
- ✓ پیشفرضهایعمدهالگویرویرادرمورد مفاهیمتوصیفکند.
- ✓ مراحلفرآیند پرستاریرا درهریکازمدهایسازگاریشرحدهد.
- ✓ تاریخچهوسابقهالگوینیومرا تعریفنماید.
- ✓ فرضیاتو محیطههارادراینالگوتعریفکند.

- ✓ الگوینیومنر ابر اساسمرا احلفر آیند پرستاریت تحلیلنماید .
- ✓ کاربرد الگوینیومنر ادر آموزش، بالینوت تحقیقتشریحنماید .
- ✓ نظریه های زیربنایینظریهجانسونرانا مبررد .
- ✓ مفهومانسانر ابعنوانیکسیستمرفتاریت تحلیلکنند .
- ✓ سهنقشپرستار ادر حفظسیستمرفتاریمدجونام مبررد .
- ✓ چهارویژگیسیستمرا از دیدگاهجانسونشرحدهد .
- ✓ چهارعنصر اصلیا عناصر ساختاریکهر هر خرد هسیستم مؤثر استرا شرحدهد .
- ✓ مفاهیمعمدهنظریهجانسونر اتعریفکنند .
- ✓ نظریهواتسونر ا توضیحدهد .
- ✓ مفاهیماصلینظریهواتسونر ایستکنند .
- ✓ دیدگاهواتسونبهمتا پارادایمهای اصلپرستاریر ابیانکنند .
- ✓ پیشفرضهاینظریهواتسونر ابیانکنند .
- ✓ الگوینر آیندپرستاریر ابر مبنای نظریهواتسونر ائهدهد .
- ✓ بر اساسمعیارهایارزیابی، نظریهواتسونر اارزیابیکنند .
- ✓ نظریهراجرز ر ا توضیحدهد .
- ✓ مفاهیماصلینظریهراجرز ر ایستکنند .
- ✓ دیدگاهراجرز بهمتا پارادایمهایاصلپرستاری ر ابیانکنند .
- ✓ پیشفرضهاینظریهراجرز ر ابیانکنند .
- ✓ الگوینر آیند پرستاریر ابر مبناینظریهراجرز ر ائهدهد .
- ✓ بر اساسمعیارهایارزیابی، نظریهراجرز ر اارزیابیکنند .
- ✓ نظریهعبداللهر ا توضیحدهد .
- ✓ مفاهیماصلینظریهعبداللهر ایستکنند .
- ✓ دیدگاهعبداللهر بهمتا پارادایمهایاصلپرستاریر ابیانکنند .
- ✓ پیشفرضهاینظریهعبداللهر ابیانکنند .
- ✓ بر اساسمعیارهایارزیابی، نظریهعبداللهر اارزیابیکنند .
- ✓ الگوی سینرژی ر ا شرح دهد .
- ✓ کاربرد الگوی سینرژی در مراقبت های ویژه ر ا بیان نماید .
- ✓ ریتم های بیولوژیک ر ا شرح دهد .
- ✓ مفهوم آسایش و درد ر ا شرح دهد .

- ✓ مراقبت های تسکینی را در مراقبت های ویژه شرح دهد.
- ✓ مفهوم محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه را شرح دهد.
- ✓ مفهوم مرگ را شرح دهد.
- ✓ مراقبت تسکینی پایان عمر را شرح دهد.
- ✓ مراقبت هاسپیس را توضیح دهد.
- ✓ علائم و نشانه های مرگ را بیان کند.
- ✓ مراقبت از بیمار مشرف به مرگ را شرح دهد.
- ✓ مراقبت های بیمار در حال احتضار را توضیح دهد.
- ✓ مراقبتهای لازم از بیمار در حال احتضار را متناسب با فرایندهای پرستاری طراحی کند.
- ✓ جهت حمایت از خانواده ها اغدیده برنامهریزی کند.
- ✓ مفهوم استرس و سازگاری را بیان کند.
- ✓ روش های مقابله با استرس را بیان کند.
- ✓ تئوریهای استرس و سازگاری را شرح دهد.
- ✓ انواع استرس را به دستیابی می کند.
- ✓ سندرم سازگاری عمومی و وضعی را توضیح دهد.

روش آموزش:

- سخنرانی
- پرسش و پاسخ
- بحث و گفتگو با مشارکت فعال دانشجویان

وسایلاموزشی: رایانه، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک

وظایف دانشجو:

- حضور فعال و مستمر در جلسات کلاسی
- انجام تکالیف
- شرکت در امتحان کتبی پایان دوره

تکالیف دانشجو:

- ارائه سمینار یکی از نظریه های پرستاری
- ارائه خلاصه مقاله در زمینه مفاهیم پرستاری

نحوه ارزشیابی:

- شرکت در کلاس های حضوری: ۵%
- پاسخ به سوالات کلاسی: ۵%
- ارایه تکلیف در زمان مشخص: ۴۰%
- امتحان پایان ترم: ۵۰%

روش ارزشیابی:

- سوالات چهارگزینه‌ای-تشریحی-کوتاه پاسخ

منابع:

- Meleis, A. Theoretical Nursing: Development and Progress. Lippincott: Williams and Wilkins. 2021.
- Fawcett, Jacqueline. Analysis and evaluation of conceptual Models of nursing. Philadelphia: F.A Davis Co 2021.
- Tomy, A & Alligood, MNursign Theory (Utilization & application Mosby, Baltimore. Last ed
- دهقان نیری، ن. جلالی‌نیا، ف. نظریه‌پردازی و نظریه‌های پرستاری. ۱۳۹۹. تهران: انتشارات بشری.
- معماریــــــــــــــانر. کاربرد مفاهیم نظریه‌های پرستاری، تهران : دانشگاه تربیت مدرس مرکز نشر آثار علمی

برنامه جلسات کلاسی:

استاد	موضوع	ساعت	زمان	جلسه
دکتر سلطانی	ارائه طرح درس، مفهوم نظریه و الگوهای پرستاری	۱۶- ۱۸	شنبه	۱
دکتر مظهری	انواع نظریه ها، مشخصات نظریه و ارتباط نظریه و الگو	۱۶- ۱۸	شنبه	۲
دکتر سلطانی	نظریه واتسون و کاربرد آن در مراقبت های ویژه نظریه راجرز و کاربرد آن در مراقبت های ویژه	۱۶- ۱۸	شنبه	۳
دکتر مظهری	نظریه‌ها ورمو کاربرد آن در مراقبت های ویژه نظریه نایتینگلو کاربرد آن در مراقبت های ویژه	۱۶- ۱۸	شنبه	۴
دکتر سلطانی	نظریه‌های و کاربرد آن در مراقبت های ویژه نظریه عبدالله و کاربرد آن در		شنبه	۵

	مراقبت های ویژه			
دکتر مظهری	نظریه‌جانسون و کاربرد آن در مراقبت های ویژه نظریه نیومن و کاربرد آن در مراقبت های ویژه		شنبه	۶
دکتر سلطانی	ریتم های بیولوژیک با تاکید بر خواب در مراقبت های ویژه	-۱۶ ۱۸	شنبه	۷
دکتر سلطانی	الگوی سینرژی در مراقبت های ویژه	-۱۶ ۱۸	شنبه	۸
دکتر حسینی	مفهوم آسایش، درد و مراقبت های تسکینی در مراقبت های ویژه		شنبه	۹
دکتر حسینی	مفهوم مرگ و مراقبت های بیمار در حال احتضار		شنبه	۱۰
دکتر مظهری	مفهوم محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه	-۱۶ ۱۸	شنبه	۱۱
دکتر مظهری	مفهوم استرس و کنترل آن در مراقبت های ویژه	-۱۶ ۱۸	شنبه	۱۲